

WZÓR SYLABUSA W SZKOLE DOKTORSKIEJ NA UPJPII

I. Dane wypełniane przez jednostkę prowadzącą studia na podstawie zatwierdzonych planów studiów

Jednostka prowadząca: Szkoła Doktorska na Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie

Dyscyplina:

Nazwa przedmiotu w j. polskim (Nazwa w j. angielskim)* – ew. forma zajęć

zgodnie z wykazem przedmiotów dla danego kierunku studiów lub specjalności

„Basic Questions in Historical Research Methods”

***Nazwa szczegółowa przedmiotu w j. polskim (Nazwa w j. angielskim)**

dla przedmiotów obieralnych

„Podstawowe problemy metodologii historii”

Kod przedmiotu pozostawić puste

Język

polski

Typ przedmiotu

przedmiot kształcenia ogólnego, podstawowy, itd. Przedmiot kształcenia ogólnego

metodologia historii

Przedmiot obieralny (tak/nie).

szczegółowy przedmiot podlegający wyborowi przez doktoranta w ramach przedmiotu np. „Seminarium z teologii fundamentalnej” w ramach przedmiotu „Seminarium”

Obowiązkowy dla dyscypliny własnej i obieralny dla innych dyscyplin

Rok studiów, semestr

Rok studiów pierwszy, semestr pierwszy

Wymiar (liczba godzin i rodzaj zajęć)

Wykład 30 h.

Punkty ECTS

2 punkty ECTS

Forma zaliczenia

zaliczenie na ocenę.

Prowadzący

Prof. Dr hab. Krzysztof Zamorski

Koordinator sylabusu

j.w.

II. Dane wypełniane przez koordynatora sylabusu (prezentowane również na stronie internetowej UPJPII)

Wymagania wstępne:

(zakres wiadomości / umiejętności / kompetencji, jakie powinien już posiadać doktorant przed rozpoczęciem nauki przedmiotu, a także specyfikacja innych przedmiotów lub programów, które należy zaliczyć wcześniej)

Wykład przeznaczony jest dla doktorantów UPJP II. Posiadanie tytułu magistra historii lub innych dziedzin.

Cele:

(krótka charakterystyka tego, co powinno być osiągnięte u słuchaczy)

Celem wykładu jest wykształcenie wrażliwości teoretycznej przyszłych badaczy dziejów.

Treści kształcenia:

(zwięzły opis treści merytorycznych przedmiotu pozwalający określić jego zakres tematyczny oraz hasłowa tematyka zajęć z uwzględnieniem ich przełożenia na zamierzone efekty kształcenia)

Analiza pojęcia historii w jej relacji do dziejów oraz funkcji w kulturze człowieka. Omówienie kwestii historyczności człowieka jako fundamentu obecności przeszłości w jego kulturze w relacji do świadomości, pamięci, tradycji, języka i źródła historycznego.. Określenie cech koniecznych do uznania refleksji o przeszłości za naukę o przeszłości. Omówienie fundamentalnych paradygmatów nauki historycznej. Ogólna charakterystyka rozwoju badań historycznych na przestrzeni XVIII – XX wieku. Analiza fundamentalnych kategorii badań historycznych: czasu, przestrzeni, pojęcia faktu historycznego, dyskursu historycznego.

Efekty uczenia się:

(opis stanu wiedzy, zakładanych umiejętności i kompetencji, jakie doktorant nabywa w wyniku zaliczenia przedmiotu, z użyciem „active verbs”)

WIEDZA – w wyniku przeprowadzonych zajęć doktorant: *charakteryzuje, definiuje, dobiera, formułuje, identyfikuje, nazywa, objaśnia, odtwarza, opisuje, podsumowuje, proponuje, rozpoznaje, rozróżnia, tłumaczy, wskazuje, wybiera, wylicza, wymienia ...*

W wyniku przeprowadzonych zajęć doktorant rozróżnia historię jako naukę od historii jako zjawiska kulturowego. Identyfikuje historię uprawianą jako element retoryki, odróżnia ją od historii jako nauki. Dostrzega różnicę między pamięcią a historią. Rozpoznaje cechy historii jako nauki w paradygmacie historyzmu i historii jako nauki społecznej oraz historii kulturowej. Rozpoznaje metody stosowane w analizie czasu i z wykorzystaniem czasu. Prawdłowo formułuje cechy narratywizmu w podejściu do teorii historii. Rozróżnia etapy logicznej drogi poznania historycznego.

UMIĘJĘTNOŚCI – w wyniku przeprowadzonych zajęć doktorant: *analizuje, decyduje, dobiera, eksploatuje, formułuje, inicjuje, interpretuje, kalkuluje, kontroluje, koordynuje, wykorzystuje, łączy, montuje, nakreśla, oblicza, obsługuje, ocenia, opracowuje, organizuje, planuje, podejmuje, porządkuje, posługuje się, postępuje, prezentuje, projektuje, prowadzi, przeprowadza, przygotowuje, rozwiązuje, rozwija, krytykuje, sporządza, stosuje, strukturyzuje, szacuje, tworzy, użytkuje, wdraża, weryfikuje, współpracuje, wykonuje, wykorzystuje, wyszukuje, zatwierdza...*

W wyniku przeprowadzonych zajęć doktorant rozpoznaje różne typy refleksji o dziejach i ich znaczenie dla człowieka. Kontroluje poszczególne etapy postępowania badawczego. Posługuje się prawidłowo terminologią z zakresu metodologii nauk historycznych. Wykorzystuje wiedzę o różnych kierunkach badawczych w historii współczesnej do lepszego definiowania własnej aktywności twórczej.

KOMPETENCJE SPOŁECZNE (POSTAWY) – w wyniku przeprowadzonych zajęć doktorant nabędzie następujące postawy: *aktywna postawa w/do, chętny do, dbały o, kreatywny, otwarty na, postępuje zgodne z, postępuje zgodne z zasadami etyki, postrzega relacje, ma świadomość, wrażliwy na, wyraża oceny, zdeterminowany, zdolny do, zorientowany na...*

W wyniku przeprowadzonych zajęć doktorant stanie się otwarty na różne koncepcje prowadzenia badań naukowych. Zyska zrozumienie dla poglądów kształtujących badania historyczne na przestrzeni, w której historia stała się nauką. Stanie się bardziej kreatywny w poszukiwaniu własnych metod opisu zjawisk z przeszłości. Zyska dystans potrzebny do oceny zjawisk i zdarzeń minionych czasów. Poszerzy spektrum kwestii etycznych związanych z uprawianiem zawodu badacza przeszłości.

Metody i narzędzia dydaktyczne:

(planowane formy/działania/narzędzia/metody nauczania służące osiągnięciu przez doktoranta zamierzonych efektów kształcenia)

Wykład połączony z prezentacją w power poincie podstawowych elementów będących przedmiotem każdego z wykładów

Sposoby sprawdzania i warunki zaliczenia:

(dokładny opis metod i kryteria oceny pracy doktoranta sprawdzających osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w ramach danego przedmiotu, z uwzględnieniem takich elementów jak forma, czas trwania, kalendarz (okres, częstotliwość), a także terminy zapisów na egzaminy i sesji egzaminacyjnych (także terminy odbiegające od regulaminowych). Do najbardziej popularnych form pomiaru / oceny pracy doktoranta należą: egzaminy ustne lub pisemne, eseje / wypracowania, dysertacje, prace semestralne / roczne / dyplomowe, projekty i ćwiczenia praktyczne, praktyki, ocenianie ciągłe)

Warunkiem zaliczenia jest aktywny udział (zadawanie pytań i partycypacja w dyskusji, jeśli się taka wywiąże) w wykładzie. Przygotowanie eseju zaliczeniowego w oparciu o wybraną, jedną kwestię spośród pytań stawianych do każdego z wykładów. Uzyskanie satysfakcjonującej oceny z pracy zaliczeniowej.

Lektury podstawowe:

(wykaz lektur obowiązkowych, których znajomość jest warunkiem zaliczenia przedmiotu)

Autor, Tytuł, miejsce i rok wydania.

Jerzy Topolski, Teoria wiedzy historycznej, Wydawnictwo Poznańskie 1983,

Jerzy Topolski, Jak się pisze i rozumie historię, Rytm, Warszawa 1999 r.

Krzysztof Zamorski, Dziwna rzeczywistość – historia, Księgarnia Akademicka, Kraków 2008.

Wiktor Werner, Wprowadzenie do historii, PWN, Warszawa, 2012.

Lektury uzupełniające:

(wykaz lektur uzupełniających i innych materiałów zalecanych doktorantom podejmującym naukę przedmiotu)

Autor, Tytuł, miejsce i rok wydania.

1. Acton John Emmerich Edward Dalberg, Historia wolności: wybór esejów, Znak, Kraków, 1995.
2. Acton John Emmerich Edward Dalberg, W stronę wolności, oprac. Joanna i Arkady Rzegoccy, Ośrodek myśli politycznej, Kraków, 2006, Biblioteka myśli politycznej: 49.
3. Ankersmit Frank R., Pamięć, etyka i historia: anglo-amerykańska teoria historii lat dziewięćdziesiątych: antologia przekładów, pod red. Ewy Domańskiej, Poznań. Wydawnictwo Poznańskie 2002.
4. Ankersmit Frank R., Narracja, reprezentacja, doświadczenie. Studia z teorii historiografii, red., wstęp Ewa Domańska, Towarzystwo Autorów i Wydawców Prac Naukowych „Universitas”, Kraków 2004.
5. Ankersmit Frank R., Historical Representation, Stanford University Press, Stanford, California, 2001.
6. Arendt Hannah, Korzenie totalitaryzmu, Niezależna Oficyna Wydawnicza, T. 1 - 2, Warszawa 1993.
7. Ariès Philippe, Historia dzieciństwa. Człowiek i dzieciństwo w dawnych czasach, Marabut, Gdańsk, 1995.
8. Ariès Philippe, Człowiek i śmierć, Warszawa 1992 [i wydania wcześniejsze]
9. Askenazy Szymon, Książę Józef Poniatowski, Warszawa, 2006. [i wydania wcześniejsze]
10. Balzer Oswald, Gnealogia Piastów, 1895, 2005.
11. Bloch Marc, Społeczeństwo feudalne. Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa 2002
12. Bloch Marc, Królowie cudotwórcy, Studium na temat nadprzyrodzonego charakteru przypisywanego władcom szczególnie Francji i Anglii, Oficyna Wydawnicza Wolumen, Dom Wydawniczy Bellona, Warszawa 1998
13. Bobrzyński Michał, Dzieje Polski w zarysie, 1879.
14. Braudel Fernand, Gramatyka cywilizacji, przeł. Hanna Igalson-Tygielska, Oficyna Naukowa, Warszawa 2006.
15. Braudel Fernand, Morze Śródziemne i świat śródziemnomorski w epoce Filipa II, Książka i Wiedza, t.1-2, Warszawa, 2004.
16. Braudel Fernand, Kultura materialna, gospodarka i kapitalizm XV - XVIII w., Państwowy Instytut Wydawniczy, T. 1-3, Warszawa 1993.
17. Buckle Henry Thomas, Historia cywilizacji w Anglii, wyd. 2, t.1-2, Warszawa, 1873
18. Bujak Franciszek, Galicja, T. 1-2, Lwów 1910.
19. Burhardt Jakub, Kultura Renesansu we Włoszech, Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa, 1991 [i wydania wcześniejsze]
20. Certeau Michel de, Les chemins d'histoire, red. Christian Delacroix [et al.], Editions complexe, Bruxelles 2002.
21. Collingwood, Robin George, The Idea of History, Oxford University Press, 1966
22. Croce Benedetto, History. Its Theory and Practice, przeł. Douglass Ainslie, Harcourt, Brace and Co. Inc., New York 1921.
23. Droysen Joachim Gustaw, Zarys historyki, Oficyna wydawnicza Epigram, Bydgoszcz 2012; lub w oryginale: Grundriss der Historik, Jena 1858 [i wydania późniejsze, różni wydawcy]

24. DUBY Georges, *Rok Tysięczny*, Warszawa 1997, Oficyna Wydawnicza Volumen koedycja z Wydawnictwo Bellona, seria Nowa Marianna, (Tyt. Oryginału: *L'an mil, 1967*)
25. ELIAS Norbert, *Przemiany obyczajów w cywilizacji Zachodu*, Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa 1980.
26. ENGELS Friedrich, *Wojna chłopska w Niemczech*, Wydawnictwo Komunistyczne „Trybuna” 1920 [i wydania późniejsze, różni wydawcy]
27. EVANS Robert John Weston, *Austria, Hungary and the Habsburgs: essays on central Europe*, Oxford University Press, 2006.
28. FOGEL Robert William, ENGERMAN, Stanley Louis, *Time on the Cross; the Economics of American Negro Slavery*, Little & Brown, Boston 1978 {i wydania późniejsze, różni wydawcy}
29. FOUCAULT Michel, *Nadzorować i karać*, Aletheia: Spacja, Warszawa 1993,
30. GINZBURG Carlo, *Ser i robaki. Wizja świata pewnego młynarza w XVI w.*, Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa 1989.
31. GIBBON Eduard, *Zmierzch Cesarstwa Rzymskiego*, Państwowy Instytut Wydawniczy, t.1-2, Warszawa 1995 [i wydania wcześniejsze, akceptuję również przekład Szymańskiej, wydanie późniejsze z 2000 r.]
32. GUREVICH Aron, *Kultura i społeczeństwo średniowiecznej Europy: egzempli XIII w.*, Volumen: Bellona, 1997.
33. HALECKI Oskar, *Od unii florenckiej do unii brzeskiej*, t.1-2, Lublin : Inst. Europy Środkowo-Wschodniej ; Rzym : Fundacja Jana Pawła II, 1997, Biblioteka Europy Środkowo-Wschodniej, t.4.
34. HALECKI Oskar, *Jadwiga Andegaweńska i kształtowanie się Europy Środkowo-Wschodniej*, Universitas, Kraków, 2000.
35. HALBWACHS Maurice, *Společne ramy pamięci, przeł. i wstępem opatrzył Marcin Król*, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa 1969.
36. HERODOT, *Dzieje*, przeł. i oprac. Seweryn Hammer, Czytelnik, Warszawa 1954.
37. HUIZINGA Johan, *Jesień średniowiecza*, Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa 1992 [i wydania wcześniejsze]
38. HOBBSBAUM Eric, *Wiek skrajności, Politeja*, Warszawa 1999.
39. INGARDEN Roman, *Człowiek i czas, [w:] tegoż, Książeczka o człowieku*, Wydawnictwo Literackie, Kraków 1987.
40. KOSSELACK Reinhart, *Semantyka historyczna*, przeł. Wojciech Kunicki, wybór i oprac. Hubert Orłowski, Wydawnictwo Poznańskie, Poznań 2001.
41. KULA Witold, *Problemy i metody historii gospodarczej*, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, 1983
42. KULA Witold, *Teoria ekonomiczna ustroju feudalnego*, Książka i Wiedza, Warszawa 1983
43. KUHN Thomas S., *Struktura rewolucji naukowych*, przeł. Helena Ostromecka, Justyna Nowotniak, Fundacja Aletheia, Warszawa 2001.
44. LE GOFF Jacques, *Święty Franciszek z Asyżu*, Warszawa 2001, Spółdzielnia Wydawnicza "Czytelnik" (*Saint François d'Assise* 1999)
45. LELEWEL Joachim, *Historyczna paralela Hiszpanii z Polską XVI, XVII i XVIII w.*, Drukarania J. Węckiego, Warszawa 1831 [i wszelkie późniejsze wydania].
46. LELEWEL Joachim , *O historii, jej rozgałęzieniach i naukach związek z nią mających*, w: tenże, *Dzieła*, t.2,cz.I, PWN, Warszawa, 1964, s. 393 – 470.
47. LE ROY LADURIE Emmanuel, *Montaillou. Wioska heretyków 1294 - 1324*, Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa 1984.
48. LISKE Ksawery, *Bolesław Chrobry i Otto III w Gnieźnie*, Lwów 1869.
49. MACAULAY Thomas Babington, *O rewolucjach, makiawelizmie i postępie*, Arkana, Kraków 1999,
50. MACAULAY Thomas Babington, *Historia Anglii*, Gebethner i Wolf, Warszawa 1873
51. MAŁOWIST Marian, *Europa i jej ekspansja XVI-XVII wiek*, Państwowe Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1993.[i wydania wcześniejsze]
52. MOMMSEN Theodor, *Historia rzymska*, Drukarnia Ungera, Warszawa 1867.

53. Pomian Krzysztof, Historia – nauka wobec pamięci, przeł. Hanna Abramowicz, Wydawnictwo UMCS, Lublin 2006.
54. Popper Karl Raimund, Nędza historycyzmu, red. nauk. Stefan Amsterdamski, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1999.
55. Ranke Leopold, Dzieje papieżstwa XVI-XIX w., Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa 1993 [i wydanie wcześniejsze]
56. Rutkowski Jan, Badania nad dochodami wielkiej własności ziemskiej w Polsce w czasach nowożytnych, Lwów 1935.
57. Rostow Walt Withman, Politics and the Stages of Growth, Ośrodek Badania Stosunków Wschód-Zachód, Warszawa 1973.
58. Schmoller Gustaw von, Zur Sozial und Gewerbpolitik der gegenwart, Leipzig, 1890.
59. Spengler Oswald, Zmierzch Zachodu, Wydawnictwo K.R., Warszawa 2002.
60. Szujski Józef, Dzieje Polski, t.1-4, 1862-6 [oraz wydania późniejsze]
61. Toynbee Arnold Joseph, Studium historii, Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa 2000.
62. Weber Max, Etyka protestancka a duch kapitalizmu, Test, Lublin, 1994.
63. White Hayden Vernon, Metahistory, John Hopkins University Press, 1990 [i inne wydania]
64. White Hayden Vernon, Poetyka pisarstwa historycznego, red. Ewa Domańska, Marek Wilczyński, Universitas, Kraków 2000.
65. White Hayden Vernon, Proza historyczna, przekł. Rafał Borysławski, red. Ewa Domańska, Universitas, Kraków 2009.

Uwagi:

Na każdym wykładzie pojawią się liczne odwołania do tych innych lektur. Wymiennie ich w sobie ma charakter pewnego wyboru dla tych spośród słuchaczy, którzy chcieliby pewne kwestie zobaczyć szerzej i przestudiować je dogłębniej.

III. Dane wypełniane przez koordynatora sylabusu (tylko do dokumentacji)

Obciążenie DOKTORANTA pracą:

(całkowity nakład pracy doktoranta potrzebny do osiągnięcia efektów w godzinach oraz punktach ECTS (1 pkt ECTS odpowiada 25–30 godzin pracy doktoranta z udziałem nauczyciela oraz bez udziału nauczyciela))

<i>Forma aktywności doktoranta</i>	<i>Średnia liczba godzin pracy doktoranta</i>
<i>Godziny kontaktowe wynikające z planu</i>	<i>30 godzin</i>
<i>Pozostałe godziny kontaktowe</i>	<i>1 godzin</i>
<i>Praca własna doktoranta</i>	<i>15 godzin</i>
<i>Razem</i>	<i>46 godzin</i>

Podpis koordynatora sylabusu

Podpis prowadzącego

